

CAIXES DE RESISTÈNCIA EDUCATIVES :

MANUAL D'INSTRUCCIONS

Motiu i objectiu

Davant la situació absolutament insostenible de l'educació pública al País Valencià, la comunitat educativa (professorat, alumnat i famílies) es va alçar l'onze de maig per tal d'exigir a la Conselleria d'Educació el que els correspon: condicions laborals dignes per als i les docents, infraestructures dignes per a tota la comunitat educativa i, en general, recursos suficients per a seguir oferint una educació pública, de qualitat i en valencià. La comunitat educativa s'ha llançat a la lluita per a salvar un pilar fonamental de la nostra societat: el sistema d'educació pública.

Esta lluita per salvar l'educació pública del País Valencià s'ha materialitzat en la convocatòria d'una **vaga indefinida** per part dels principals sindicats del sector educatiu, amb suport total per part d'alumnat, famílies i entitats socials del país.

Una vaga indefinida és un exercici de resistència, una prova de desgast. I com a tal es fan necessaris preparatius per a aguantar fins que a l'altra banda no li quede més remei que escoltar i seure a negociar. Històricament, per fer front a este tipus de repte, els sindicats han creat eines amb l'objectiu de compensar a la seua afiliació per les pèrdues salarials que es donen en les lluites sindicals, les clàssiques **caixes de resistència**. Avui en dia no és una pràctica generalitzada, però trobem casos d'interès, com les caixes de resistència d'UGT en Catalunya o l'ELA en País Basc.

Esta primera guia té l'objectiu d'oferir a la comunitat educativa i assemblees docents un instrument que permeta crear una **xarxa d'associacions de suport mutu per ajudar als docents en vaga** a resistir la lluita front Conselleria tant de temps com calga, i a amortiguar el colp de la pèrdua salarial per la vaga. Tenim l'esperança de que siga llavor d'una xarxa de suport mutu descentralitzada, horitzontal i democràtica, que permeta i facilite la defensa d'una educació pública i de qualitat des del seu cor, que és la comunitat educativa. No es guanya la vaga indefinida només amb l'afiliació d'un sindicat, i per això hem de veure més enllà, cap a una unitat de classe de tot el sector en lluita.

Abans de començar: Particularitats que tindran les associacions de suport mutu educatiu.

Abans d'entrar en el pas a pas del com constituir una associació hem de tindre en compte que **l'objectiu d'esta guia es dotar als docents en lluita d'un "kit d'eines"** per a poder constituir i donar cobertura a la seua pròpia "caixa de resistència". L'instrument que donarà cobertura legal va a ser el d'una **associació sense ànim de lucre**. Pero per la seua particular naturalesa deurem tindre en compte determinades qüestions abans d'entrar en matèria. El objectiu d'estes directrius es garantir la millor protecció legal d'estes caixes de resistència i afectarà als passos i instruccions que es donen més endavant.

Estes són les particularitats que tindran els elements d'esta xarxa descentralitzada de caixes de resistència sota la forma d'associacions de suport mutu:

- El nom sempre serà "Associació de Suport Mutu Educatiu de _____" On el final serà el nom del centre educatiu, districte/barri o comarca de l'associació.
- Es recomana, per una qüestió operativa i logística, que l'abast territorial de l'associació siga d'alguna de les següents opcions: 1- de centre, 2- d'agrupació local o territorial pròxima de centres (més que un centre, potser menys que un barri, o en una zona rural que ho requerisca), 3- de barri, 4- de districte (més ample que el barri), 5- municipal, 6- intermunicipal (diversos municipis, inferior a comarcal, podria ser semblant al 2, però en este cas seria pensant en majors dimensions), 7- comarcal, com a màxima extensió territorial, a emprar amb cura i prudència.
- Es recomana molt que els òrgans de govern d'estes associacions els ocupen professors funcionaris de carrera en destí definitiu, per tal de garantir l'estabilitat de l'associació. Sobre tot en cas de que es decidisca mantindre viva l'associació de cara a futures vagues en el sector.
- A banda dels estatuts, totes les associacions es dotaran d'un reglament de funcionament de la caixa de resistència. El reglament sempre s'establirà els requisits per a ser beneficiari de les compensacions, la quantitat màxima que podrà rebre cada beneficiari, situacions que necessiten especial protecció, criteris de repartiment, etc.
- Accés als comptes bancaris. Sempre establirem sistemes de **firma triple** per a fer moviments en els comptes bancaris. Així reforcem la seguretat en l'ús de fons.
- Cada associació de suport mutu durà un registre de beneficiaris de les compensacions amb el justificant de pagament adjunt de cadascun dels pagaments.
- Els docents en lluita realitzaran dos tipus de pagament a l'associació de suport mutu: 1) la quota ordinària per formar part com a membre soci, en favor del manteniment de l'estructura organitzativa de l'associació (1 euro/mes) i 2) "les

aportacions voluntàries a la Caixa de Resistència” mitjançant les corresponents transferències, amb una quantitat estipulada fixa, que constarà com a concepte “Aportació Caixa de Resistència”.

- La “caixa de resistència” s’omplirà també amb campanyes de solidaritat adreçades a la societat civil.
- Les transferències de suport als docents en lluita s’efectuaran en concepte de “ajuda assistencial” o “compensació per conflicte col·lectiu”. Les ajudes poden tenir un impacte en l’IRPF del perceptor i informem al soci sobre el seu tractament fiscal i la retenció/ingrés a compte, si procedeix. Aquests ingressos computaran per “Guanys i Pèrdues Patrimonials” a l’Impost de la Renda de les Persones Físiques (IRPF), en compte de l’apartat de “Rendiments del Treball” – en aquest apartat estarà la deducció realitzada per la Conselleria dels dies de vaga. La tributació de l’apartat de “Guanys i Pèrdues Patrimonials” és del 19% fins a 6000 euros anuals.
- Les transferències d’ajuda als i les vaguistes fetes per l’associació de suport mutu tindran un objectiu del **50% del salari perdut** en cada dia de vaga.
- Els docents en lluita assistits deurán signar un document en que s’especifique que les compensacions rebudes per part de l’associació **no son un salari i no responen a cap servei prestat**, com també, el coneixement del tractament fiscal que tindran aquestes rendes rebudes.

Recomanem emprar eines informàtiques que garantisquen molta seguretat. Per exemple, per correu o drive de l’associació, emprar les eines de Proton abans que Google.

Primer pas: constituir l’associació

El primer pas per a crear una associació sense ànim de lucre és fer **l’acord de constitució**, per al qual caldran mínim tres persones. Per al cas de les associacions de suport mutu educatiu procurarem que el nombre de persones siga superior. Este acord es plasma en **l’Acta fundacional**, que es el primer document que dóna fe de l’existència de l’associació. En l’acta fundacional ha de constar:

- Nom i cognoms dels promotors de l’associació, així com la seua nacionalitat i domicili
- La voluntat expressa dels promotors per constituir l’associació
- Aprovació dels estatuts
- Lloc i data d’atorgament de l’acta i la firma dels promotors
- La designació dels òrgans provisionals de govern

Com hem nomenat en l'acta fundacional deu constar l'aprovació dels estatuts de l'associació. Es facilitarà un model d'estatuts adaptat per a les necessitats de la vaga. En qualsevol cas els estatuts cal que incloguen els següents punts:

- Denominació: per esta eina el nom serà “Associació de Suport Mutu Educatiu de (el centre docent, conjunt de centres o àrea territorial)”.
- Finalitat de l'associació
- Domicili i àmbit territorial
- Requisits i modalitats d'admissió
- Drets i deures dels membres de l'associació
- Criteris de funcionament democràtics
- Òrgans de govern
- Duració, en cas que es desitge donar un temps de vida limitat a l'associació
- Patrimoni inicial
- Causes de dissolució i destí del patrimoni de l'associació en cas que esta ocórrega

El segon pas: registrar l'associació al Registre d'Associacions de la Comunitat Valenciana/Generalitat Valenciana.

Una vegada efectuem la fundació de l'Associació de Suport Mutu Docent estarem en condicions de seguir el següent pas per a la constitució de la mateixa: registrar-la en el registre d'associacions de la Generalitat. Es tracta d'un tràmit necessari per donar cobertura legal a la nostra eina de lluita, és a dir, l'acta fundacional atorga la personalitat jurídica a l'associació i la inscripció del registre opera a efectes de publicitat, sense perjudici de la responsabilitat dels promotors, si no s'inscriu al Registre. El registre es fa als sols efectes de publicitat. Este tràmit es pot fer de manera telemàtica, seguint les instruccions, i per complimentar-lo sols necessitarem:

- Dos còpies dels estatuts
- Dos còpies de l'acta fundacional
- Fitxa descriptiva de l'òrgan de govern provisional
- Fotocòpia del DNI de les persones promotores de l'associació

Atenció a signar correctament tots els documents com estableixen les instruccions del tràmit.

El tercer pas: dotar-se d'un CIF

Una vegada registrada l'associació podrem fer sol·licitud del CIF oficial per a esta. Altra vegada es tracta d'un tràmit que es pot realitzar de forma telemàtica. En este cas necessitarem la següent documentació.

- Model 036 complimentat
- Còpia de la documentació presentada al registre d'associacions
- Fotocòpia del DNI de la persona que exercirà de representant

El quart pas: el compte bancari

Arribats a este punt ja sols quedarà obrir dos comptes bancaris. El primer serà per les quotes ordinàries per ser soci de l'associació i, el segon compte corrent serà d'on es gestionaran els recursos de la "caixa de resistència". En este cas els requisits poden variar d'entitat en entitat. Per tant, animem a cada col·lectiu docent que valore les entitats bancàries que tinga a l'abast perquè valore quina els convé més. En qualsevol cas l'entitat bancària pot sol·licitar documentació de la següent natura:

- Fotocòpia dels estatuts i l'acta de constitució
- Fotocòpia del CIF de l'associació, o el certificat provisional emès per hisenda.
- Fotocòpia del DNI dels apoderats del compte.
- Una certificació de l'acord de l'òrgan de govern de l'associació autoritzant l'obertura d'un compte bancari i designant les persones responsables.

- Fitxa descriptiva de l'òrgan de govern

Cal tindre en compte que estos requisits poden variar lleugerament en funció de l'entitat bancària a la que es vulga acudir per obrir el compte.

Cinquè pas: aconseguir recursos econòmics per la caixa de resistència

Una vegada es dispose de l'estructura que s'ha construït amb els passos anteriors, calen recursos per poder fer la tasca d'ajuda als i les docents afectades per les pèrdues econòmiques de la vaga. Les associacions de suport mutu docent poden construir una xarxa de relacions locals i comarcals òptima per garantir un flux de donatius sostingut i progressiu, més modest que grans campanyes de recaptació, però fàcilment més estable.

Els i les membres de l'associació de suport mutu educatiu satisfaran unes quotes que poden ser molt reduïdes i simbòliques, sobre tot ara, perquè estan afectades per la

vaga. Però el gruix dels recursos de l'entitat per fer les tasques de caixa de resistència pot vindre de **campanyes de crowdfunding, donatius de la societat civil organitzada al seu voltant, famílies, companys/es de baixa o serveis mínims que siguen solidàries amb la causa**, i semblants. Tenim mesos per davant perquè la pèrdua en nòmina dels dies de vaga no es va a executar de forma immediata.

Amb estes pautes esperem que la comunitat educativa es puga dotar d'una eina que permeta minimitzar els perjuís que genera la vaga indefinida als docents en lluita. **Aquesta proposta és compatible o pot donar cos i eines pràctiques a la iniciativa de caixa de resistència que ja han posat en marxa Escola Valenciana i la CADPV.** Estarà en mans de les assemblees i docents i membres de la comunitat educativa que vulguen posar-la en marxa. Com a sindicat, oferim el nostre consell i assessorament per ajudar a la comunitat educativa en lluita a construir una eina autogestionada, solvent i responsable per afrontar la vaga en millors condicions.

Segons evolucione la situació i construcció d'associacions de suport mutu educatiu, aquestes podrien vincular-se a través d'una federació d'entitats. Les associacions de suport mutu educatiu podran funcionar per l'ajuda necessària en esta vaga, i segons consideren les persones membres, romandre per al futur. D'esta manera la comunitat educativa i els sindicats de l'ensenyament tindrem la força necessària per exigir a canvis i millores reals en el sistema educatiu a la Conselleria i Generalitat. Perquè el que està en joc és ni més ni menys que un pilar essencial del nostre Estat de Benestar i d'una societat millor i més justa.

Si tens dubtes o vols que t'ajudem a posar en marxa la iniciativa per la Caixa de Resistència al teu centre, barri, municipi o comarca, contacta'ns!

ensenyament@ugtserveispublicspv.org